

הכנסת [דרכם היה להניח את ספר התורה באחד הבתים למשמרת מפני הנכרים].

והיו בית הכנסת ואותו הבית פתוחים לאותה חצר שהיתה משותפת לבתים רבים, ולא עשו קודם השבת ערובי חצירות. או שהיו בית הכנסת וחצר אותו הבית שספר התורה בתוכו פתוחים למבוי שהיו פתוחים לו הרבה חצירות, ולא עשו שיתופי מבואות, וכיון שכך אסורים היו להוציא את ספר התורה מאותו הבית לבית הכנסת דרך החצר או המבוי.

מה עשו? למחר בשבת פירפו פדינין על גבי העמודים שהיו שם משני צידי הדרך, מהבית לבית הכנסת, עד שנעשתה הדרך שביניהם כמין מבוי קטן שלא היו פתוחים לו אלא אותו הבית ובית הכנסת. ושאר החצירות והבתים היו חוץ למחיצה, ואין הם אסורים את הטלטול מן הבית לחצר. והביאו ספר תורה דרך אותם סדינים, וקראו בו. שהרי מותר לטלטל מבית הכנסת לחצר אחרת, הואיל ואין בית הכנסת משמש לדירום, וכמבואר לעיל.

ומקשה הגמרא: וכי פירפו סדינים, פלקא דעתך?! כיצד יתכן הדבר, מהיכן הביאום את אותם סדינים בשבת, הרי היו אסורים להוציא מן הבתים לחצר, הואיל ולא עירבו ערובי חצרות?! (299)

יופי, והיה זה לאחר פטירתו של רבי יוסי.

א. כשם שאסור להוציא בשבת מרשות היחיד אחת לחברתה, כך אסרו חכמים להוציא מבית אחד מדרי החצר לחצר המשותפת לכל הדיירים. שהואיל וחצר זו משותפת לכולם, הרי זה כמוציא מביתו המיוחד לו לחצר חברו.

ב. אין איסור טלטול אלא מבית המשמש לדירה, או אפילו חצר העשויה לפני הבתים ומשתמש בה תשמיש של דיורים. אבל בית הכנסת המשמש את הרבים אינו חשוב דירה לענין זה, ומותר לטלטל מבית הכנסת או מן החצר שלפניו לביתו של אחר.

ג. כשם שאסרו חכמים לטלטל מחצר משותפת לאחד הבתים שבתוכו, כן אסרו חכמים לטלטל מן המבוי [סמטא העשויה לפני חצירות הבתים], המשותף לשתי חצירות, אל תוך הבתים שבחצירות, אלא אם כן עשו "שיתופי מבואות". ואף בזה חלוק דין בית כנסת משאר בתים, ומותר לטלטל מן המבוי לבית הכנסת הפתוח לתוכו.

ומאי מעשה שעשו בציפורי?

דכי אתא רב דימי אמר: פעם אחת שכחו ולא הביאו ספר תורה מערב שבת לבית

חשובה אוהל, ומותר לעשותה בשבת. ועל כן פירש את קושית הגמרא: כיצד הוציאו את הסדינים למבוי, הרי לא השתתפו שיתופי מבואות?!

והקשו התוספות לפירוש רש"י, מה קושית הגמרא, הרי אפשר שהביאום דרך מלבוש?!

והביאו שכן היא הגרסא בפרק כיצד משתתפין.

299. בגמרא ערובין גרסינן באופן אחר: "פרסו לכתחילה מי שרי?!" והא הכל מודים שאין עושין אוהל עראי בשבת". וכתב רש"י כאן שאין גרסא זו נכונה, כיון שמחיצה בלא גג אינה